

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE
CROATIAN BUREAU OF STATISTICS

ZANIMLJIVOSTI

Zagreb, 17. svibnja 2016.

Svjetski dan telekomunikacijskog i informacijskog društva

Možete li zamisliti kakav bi vam život bio bez računala ili bez interneta? Primjena informacijskih i komunikacijskih tehnologija neizostavan je dio suvremenog života, a uzevši u obzir njezinu važnost i svakodnevnu primjenjivost, i u poslovanju i privatno, ne čudi da se 17. svibnja obilježava i dan telekomunikacijskoga i informacijskog društva radi podizanja svijesti o tome da uporaba interneta te spomenutih tehnologija može uvelike pridonijeti razvoju društva u cjelini. Svjetski dan telekomunikacija obilježava se već dugo, čak od 60-ih godina 19. stoljeća, i to u spomen na osnivanje Međunarodne unije za telekomunikacije, a 2005. rezolucijom Opće skupštine UN-a taj dan je preimenovan u Svjetski dan telekomunikacijskoga i informacijskog društva i otad se obilježava pod tim imenom.

Informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) na razne načine utječu na naš svakodnevni život, a prikupljanje podataka o njihovoj uporabi vrlo je važno. Stoga Državni zavod za statistiku od 2007. provodi istraživanje Primjena informacijskih i komunikacijskih tehnologija u kućanstvima i kod pojedinaca te u poduzećima te tako prikuplja cijeli spektar podataka koji pružaju informacije poput opremljenosti kućanstava računalima i pristupom internetu, raširenosti uporabe računala i mobilnih uređaja, učestalosti i navikama korištenja interneta, kupnji proizvoda i usluga putem interneta te digitalnoj pismenosti. Sve su to važni pokazatelji koji prate razvoj i transformaciju društva te njegov ekonomski razvoj i produktivnost.

Gotovo četvrtina kućanstava nema internet

Rezultati spomenutog istraživanja pokazuju da je u 2015. opremljenost kućanstava informacijskim i komunikacijskim tehnologijama porasla u odnosu na godinu prije. Naime, čak 76,7% kućanstava bilo je opremljeno računalom, što je za 11,2% više u odnosu na 2014. Isto tako, u 2015. je primijećen i znatan porast broja kućanstava sa širokopojasnim pristupom internetu – gotovo sva kućanstva imaju pristup, a te je godine u odnosu na 2014. više porastao mobilni (8,6%) nego fiksni (2,2%) pristup, što ne čudi s obzirom na sve veću dostupnost mobilnih uređaja poput tableta, mobilnih telefona i USB modema koji se koriste 3G/4G tehnologijom. Ipak, od ukupnog broja anketiranih kućanstava, u 2015. njih 23,3%

nema internetski priključak, a najčešći razlozi tomu jesu nepostojanje potrebe te previsoka cijena usluge i potrebne opreme.

Raste broj korisnika računala i interneta u dobnoj skupini 65+

U odnosu na dobnu strukturu korisnika, primijećeni su pozitivni pomaci, iako, očekivano, najmlađa populacija još prednjači u uporabi računala, a broj korisnika opada proporcionalno njihovoj dobi. Ipak, raste i broj korisnika starijih dobnih skupina pa je tako broj korisnika iznad 65 godina porastao u 2015. za 3,0% u odnosu na prethodnu godinu, a sličan trend primijećen je i kod korisnika interneta, gdje je broj korisnika iznad 65 godina porastao za 6,2%.

Internet se najviše koristi za čitanje novina i časopisa

Što se pak tiče namjene uporabe interneta kod pojedinaca, usporede li se rezultati s onima iz 2014., može se primijetiti da se navike korisnika nisu bitnije promijenile. Tako se najviše pojedinaca u 2015., njih 89,3%, internetom koristilo za čitanje novina i časopisa, a u nešto manjem postotku, njih 81,6% za prikupljanje informacija o proizvodima i uslugama. U najmanjem postotku (23,5%) internet se koristio za traženje zaposlenja.

Broj internetskih kupaca u 2015. porastao za 3,7%

Sa sve učestalijim korištenjem IKT-a raste i postotak onih koji putem interneta kupuju robu i usluge. Njihov je broj u promatranom razdoblju, odnosno drugom polugodištu 2014. i prvome 2015., porastao za 3,7% u odnosu na godinu prije, točnije putem interneta kupovalo je ukupno 31,4% ispitanika. U odnosu pak na vrste roba i usluga koje se kupuju, navike kupaca u spomenutom razdoblju bile su vrlo slične onima iz godine prije – i nadalje se najviše kupuju odjeća i sportska oprema (48,4%) te elektronička oprema (33,3%), dok se u najmanjoj mjeri kupuju živežne namirnice (5,6%) i lijekovi (5,9%). Posljednje provedeno istraživanje ujedno je prvo u kojem se pratila učestalost kupnje i iznos novca koji ispitanici potroše pri internetskoj kupnji, a rezultati su pokazali da je gotovo dvije trećine kupaca kupovalo jednom do pet puta u protekla tri mjeseca, dok se gotovo polovica transakcija odnosi na iznose do 750 kuna.

Društvenim mrežama više se koriste muškarci

Iz godine u godinu raste i broj korisnika društvenih mreža. U 2015. od ukupnog broja ispitanika gotovo polovica izjasnila se da se koristi društvenim mrežama, njih 44,6%, a muškarci i žene koriste se njima u podjednako mjeri, tek 2,2% više muškaraca nego žena.

Samo 38% poduzeća koristi se društvenim medijima

Što se tiče primjene informacijsko-komunikacijskih tehnologija u poduzećima, rezultati istraživanja pokazuju da 90,3% poduzeća upotrebljava računala, jednak postotak ima pristup

internetu, a 71,2% posjeduje internetsku stranicu. Društvenim medijima koristi se relativno malen broj poduzeća, njih samo 37,5%, i to uglavnom za reklamiranje te razmjenu informacija s kupcima putem blogova ili društvenih mreža. Pojava je najzastupljenija u malim poduzećima, dok se srednja i velika poduzeća rijetko koriste društvenim medijima za poslovne svrhe.

U Popisu 2011. po prvi puta pitanje o informatičkoj pismenosti

U Popisu 2011. prvi puta je uvedeno pitanje o informatičkoj pismenosti, a podaci su pokazali da u Republici Hrvatskoj od ukupnog broja osoba starih deset godina i više njih 57,4% zna koristiti internet, dok 52,1% zna obrađivati tekst, 45,2% zna raditi tablične izračune, a njih 53,1% zna se služiti elektroničkom poštom. U odnosu pak na spol, možemo primijetiti da je udio muškaraca i žena u ukupnom broju informatički pismenih osoba podjednak.

Pada broj poslanih sms poruka

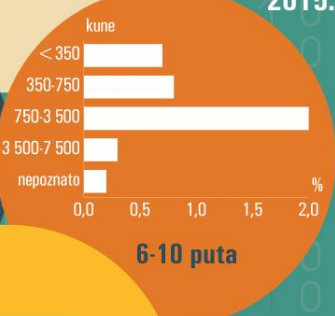
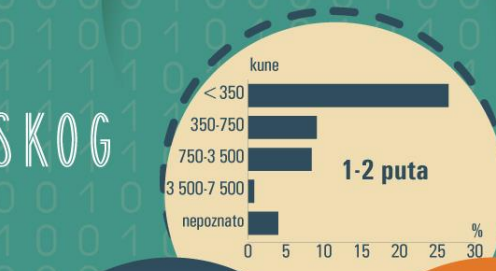
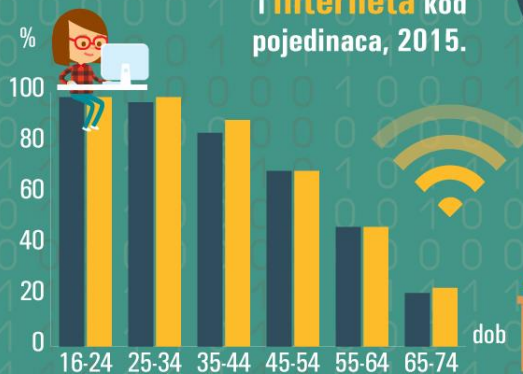
Osim interneta i računala, jedan oblik komunikacije ujedno su i poštanske te elektroničke usluge. I dok je broj pismonosnih i ostalih pošiljaka u 2015. pao za 3,1% u odnosu na 2014., promet paketa u spomenutom periodu porastao je za 8,3% u odnosu na 2014. U odnosu na utrošene odlazne minute, u nepokretnoj mreži tijekom sva četiri tromjesečja 2015. utrošeno je 2,4 milijuna minuta što je pad od čak 12,7% u odnosu na zbroj tromjesečnih podataka 2014., dok je u pokretnoj mreži utrošeno gotovo četiri puta više, točnije 8,8 milijuna minuta, što je porast od 2,0% u odnosu na isto razdoblje 2014. Iako se broj utrošenih minuta u nepokretnoj mreži u sva četiri tromjesečja 2015. povećao, broj poslanih sms poruka bilježi pad u odnosu na zbroj tromjesečnih podataka 2014., i to za 9,3%.

17.
svibnja

SVJETSKI DAN TELEKOMUNIKACIJSKOG I INFORMACIJSKOG DRUŠTVA

Učestalost i
vrijednost
internetske
kupnje kod
pojedinaца,
drugo
tromjesečje
2015.

Uporaba računala i interneta kod pojedinaца, 2015.

Razlozi neposjedovanja internetskog priključka, 2015.

kućanstva sa širokopoljaskim
pristupom internetu
↓ mobilni +15,9%
↓ fiksni -2,9%

kućanstva
opremljena
računalom
+10,5%

korištenje
društvenih
mreža
+6,8%

2015.
2013.

korisnici
interneta
+3,1%

e-bankarstvo
+9,6%

internetska
kupovina
↓ žene +2,4%
↓ muškarci -2,4%

68,6%

nema
potrebu

41,1%

nedovoljno znanja za
služenje internetom

38,2%

previsoka cijena
usluge

34,9%

previsoka cijena
potrebne opreme

13,5%

zabrinutost za sigurnost
i zaštitu privatnosti

12,4%

ima pristup na
drugoj lokaciji

3,2%

usluga nije dostupna
na lokaciji

